

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 21C/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220203589
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Helena Marcinkechová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2022:2220203589.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou Mgr. Helenou Marcinkechovou v spore žalobcu: 1/ E. G., L.. XX.XX.XXXX, P. J. Q. XXX/XX, XXX XX K. D., 2/ S. G., L.. XX.XX.XXXX, P. J. J. XXXX/XX, XXX XX K. D., zast.: JUDr. Ildikó Uleklová, so sídlom Jesenského 5026/13A, 929 01 Dunajská Streda, proti žalovanému: 1/ I. D., P. J. J. Q. XX, XXX XX J. - D. C., 2/ S. D., P. J. J. Q. XX, XXX XX J. - D. C., v zast: Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že žalovaný v prvom rade nie je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 651/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnostiach vedených Odborom katastrálnym Okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., katastrálne územie C. L. M., evidovaných na LV č. XXX ako pozemok registra „E“ KN parcela č. XXX (orná pôda) o výmere 13.915 m² a na LV č. XXX ako pozemok registra „E“ KN parcela č. XXX (orná pôda) o výmere 11.243 m² a žalovaný v druhom rade nie je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 651/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnostiach vedených Odborom katastrálnym Okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., katastrálne územie C. L. M., evidovaných na LV č. XXX ako pozemok registra „E“ KN parcela č. XXX (orná pôda) o výmere 13.915 m² a na LV č. XXX ako pozemok registra „E“ KN parcela č. XXX (orná pôda) o výmere 11.243 m².

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Dunajská Streda dňa 21.01.2021 žalobcovia žiadali, aby súd po vykonanom dokazovaní určil, že žalobca v prvom rade je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 1302/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnosti vedenej Odborom katastrálnym Okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. evidovanej na LV č. XXX ako pozemok reg. „C“ KN parc. č. XXX (orná pôda) o výmere 13 915 m². Navrhli ďalej určiť, že žalobca v druhom rade je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 1302/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnosti vedenej Odborom katastrálnym okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. evidovanej na LV č. XXX ako pozemok reg. „C“ KN parc. č. XXX orná pôda o výmere 11 243 m². Zároveň žalobcovia navrhli určiť, že žalovaný v prvom rade nie je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 651/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnostiach vedených Odborom katastrálnym Okresného úradu K. D., pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. evidovaných na LV č. XXX ako pozemok reg. „C“ KN parc. č. XXX (orná pôda) o výmere 13 915m² a na LV č. XXX ako pozemok reg. „C“KN parc. č. XXX (orná pôda) o výmere 11 243 m² a žalovaný v druhom rade nie je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 651/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnostiach vedených Odborom katastrálnym Okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M., evidovaných na LV č. XXX ako pozemok

reg. „C“ KN parc. č. XXX (orná pôda) o výmere 13 915 m² a na LV č. XXX ako pozemok reg. „C“ KN parc. č. XXX (orná pôda) výmere 11 243 m².

2. Žaloba bola odôvodnená skutočnosťou, že žalobca v prvom rade je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti vedenej Odborom katastrálnym Okresného úradu K. D., pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M., evidovanej na LV č. XXX ako pozemok reg. „C“ KN parc. č. XXX (orná pôda) o výmere 13915 m², pričom spoluvlastnícky podiel žalobcu v prvom rade na predmetnej nehnuteľnosti predstavuje ideálnych 1302/1680-ín v pomere k celku, ktorému zodpovedá celková výmera vo výške 10784,12 m². Žalobca v druhom rade je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti vedenej Odborom katastrálnym Okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M., evidovanej na LV č. XXX ako pozemok reg. „C“ KN parc. XXX (orná pôda) o výmere 11 243 m², pričom spoluvlastnícky podiel žalobcu v prvom rade na predmetnej nehnuteľnosti predstavuje ideálnych 1302/1680-ín v pomere k celku, ktorému zodpovedá celková výmera vo výške 8 713,32 m². Uvedené podiely žalobcovia získali v dedičskom konaní sp. zn. XXDXXX/XXXX, K. XX/XXXX ako dedičstvo po otcovi, neb. E. G.D., L.. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. Č.. XX. Poručiteľ získal vlastnícke právo k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach na základe Dohody o vydaní nehnuteľnosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 229/91 Zb. v znení zákona č. 93/92 Zb. Z uvedeného rozhodnutia pozemkového úradu (Dohody) vyplynulo, že otec žalobcov E. G. je oprávnenou osobou na vydanie nehnuteľností, keďže vymedzené spoluvlastnícke podiely boli odňaté jeho rodičom rozhodnutím XXX/XX/c-W. z 17.08.1946 vydaného podľa nariadenia SNR 104/45 písm. c Zb. Listom z 22.10.2007 bol E. G. informovaný Správou katastra K. D. o existencii duplicitného vlastníctva k nehnuteľnostiam vedeným t.č. ešte na LV č. XXX v kat. úz. C. L. M., pričom vzhľadom na skutočnosť, že bol p. E. G. v tom čase už v seniorskom veku a nechápal zmysel takéhoto oznámenia, s predmetnou záležitosťou sa nezaoberal a teda sa zrejme domnieval, že jeho vlastníctvo k predmetným spoluvlastníckym podielom nemôže byť spornou záležitosťou. Na konkrétny pôvodný list vlastníctva č. XXX v kat. úz. C. L. M. sú zapísaní duplicitne aj ďalší spoluvlastníci v osobách p. I.L. D. (nezistený vlastník) na základe záznamu X.-XXXX/XX Rozhodnutie D. K. Č.. X/XXXX O., ktorý získal spoluvlastnícky podiel vo výške 651/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnostiach evidovaných na LV č. XXX a LV č. XXX kat. úz. C. L. M. a p. S. D. O.. Č. (nezistený vlastník) na základe záznamu X.-XXXX/XX Rozhodnutie D. K. Č.. X/XXXX O., ktorá získala spoluvlastnícky podiel vo výške 651/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnostiach evidovaných na LV č. XXX, LV č. XXX kat. úz. C. L. M.. Po úmrtí E. G. boli žalobcovia upozornení na duplicitu vlastníctva Okresným úradom v Dunajskej Strede, katastrálny odbor. Stav duplicitného vlastníctva obmedzuje žalobcov v zásadnej miere, keďže za súčasného stavu nie je možné, aby žalobcovia svojim vlastníctvom disponovali. Duplicitné vlastníctvo tiež vytvára právnu neistotu, ktorú v prípade žalobcov nie je možné odstrániť iným spôsobom ako určením ich vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam súdnou cestou. Žalobcovia zdôrazňujú, že ich právny predchodca svoje vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam nadobudol na základe reštitučného rozhodnutia, ktoré má konštitutívny charakter, pričom rozhodnutie o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP), ktorým boli žalovaní zapísaní duplicitne vo vzťahu k uvedeným nehnuteľnostiam má iba deklaratórny charakter. Žalobcovia ďalej tvrdia, že aj v prípade spochybnenia titulu nadobudnutia vlastníctva ich právnym predchodcom, nadobudli vlastnícke právo vydržaním, keď ich právny predchodca nerušene a dobromyseľne vykonával vlastnícke právo k predmetným podielom minimálne od právoplatnosti Rozhodnutia Pozemkového úradu Dunajská Streda zo dňa 27.07.1992 až do doručenia oznámenia o duplicitne vlastníckeho práva, k čomu došlo po 22.10.2007.

3. K žalobe sa vyjadrením z 14.01.2021 vyjadrili žalovaní 1/ a 2/ zastúpení Slovenským pozemkovým fondom. Žalovaní majú za to, že žalobcovia v 1. a 2. rade nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže totožný stav je tu minimálne od roku 2006, od kedy boli žalobcovia ako aj ich právny predchodca nečinní. Žalovaní tiež považujú petit za nejasný, neurčitý a tento neopodstatnene obsahuje pozitívny aj negatívny určovací výrok. Žalovaní ďalej zdôrazňujú, že nadobudli vlastnícke právo k nehnuteľnostiam ešte v r. 1949 na základe prídelového rozhodnutia (č. XXXX/XX), ich vlastnícke právo nebolo nikdy zrušené ani inak odňaté, preto boli v konaní ROEP zapísaní ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností LV č. XXX a XXX titulom nadobudnutia: prídel č. XXXX/XX. Prídelenie pozemku na základe prídelového rozhodnutia je originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva s konštitutívnym účinkom. Pre nadobudnutie vlastníckeho práva na základe prídelového rozhodnutia nebol potrebný vklad do pozemkovej knihy ani hmotné odovzdanie nehnuteľnosti. Správny orgán v správnom konaní v roku 1992 dôsledne neskúmal otázku existencie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pretože ak by ju skúmal, dospel by k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky pre vydanie nehnuteľností v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde

a inému poľnohospodárskemu majetku, keďže nehnuteľnosti v čase rozhodovania správneho orgánu boli vo vlastníctve fyzických osôb - žalovaných 1. a 2., ktorá skutočnosť zakladá prekážku vydania veci. Žalovaní 1. a 2. uvádzajú, že žalobcovia nepreukázali tvrdenia o vydržaní nehnuteľností. Podľa žalovaných 1. a 2. zdôrazňujú, že nehnuteľnosti vždy boli a aj sú v užívaní iných subjektov, v súčasnosti v užívaní spoločnosti C., D.O..M.. Z uvedených dôvodov navrhujú žalovaní žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. K vyjadreniu žalobcovia podali vyjadrenie - Dupliku sp. zn. 21C/32/2020 z 02.03.2021. Uvedeným podaním žalobcovia poukázali na skutočnosť, že Slovenský pozemkový fond ako zástupca žalovaných nenamietal pasívnu vecnú legitimáciu žalovaných ani svoju povinnosť ich zastupovať v konaní. Z listov vlastníctva, na ktorých sú evidované spoluvlastnícke podiely k sporným nehnuteľnostiam z časti „správa“ priamo vyplýva, že vlastníctvo žalovaných spravuje Slovenský pozemkový fond. Žalobcovia naďalej zastávajú názor, že naliehavý právny záujem vyplýva zo statu quo, a teda duplicitného zápisu na príslušnom LV. Duplicitný zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnosti k nehnuteľnosti bráni v nakladaní vlastníka s nehnuteľnosťou. Poukazujú tiež na to, že žalobcov nie je možné považovať za nečinných, keďže došlo tiež k zmätočným zápisom na LV. Zdôrazňujú zároveň, že zákon pre takéto prípady nepredpisuje žiadnu prepadnú lehotu. Nadobudnutie vlastníckeho práva právnym predchodcom žalobcov ešte v roku 1992 má tiež konštitutívny charakter rovnako ako to prezentuje Slovenský pozemkový fond vo vzťahu k žalovaným a takéto rozhodnutie o reštitučných nárokoch má nutne za následok absolútny zánik vlastníctva predchádzajúceho vlastníka a vylučuje ho, pokiaľ takéto rozhodnutie nebolo zákonným spôsobom zrušené. K otázke vydržania žalobcovia uviedli, že súčasné užívanie nehnuteľnosti je pre prejednávajúcu vec irelevantné, pre vydržanie nehnuteľností je dôležité užívanie v období od 1992 do 2006. V čase vydania reštitučného nároku právneho predchodcu žalovaných zo strany užívateľa (Poľnohospodárske družstvo C. L. M.) nebolo možné efektívne vydať konkrétnu časť poľnohospodárskej pôdy, a teda sa pristúpilo k vydaniu formou náhradného pozemku. Právny predchodca žalobcov síce sám neobhospodaroval nehnuteľnosti, ktoré mu boli vydané v rámci reštitúcie, ale tieto ako vlastník prenajímal od r. 1992 W.. N. Q.. Právny predchodca žalobcov počas obdobia od 1992 do 2006 sa správal ako vlastník týchto nehnuteľností a účinne realizoval aj svoje práva vyplývajúce z vlastníckeho práva. V prípade právneho predchodcu žalobcov vzhľadom na okolnosti prípadu je možné jednoznačne vzhľadom na skutočnosť, že až v r. 2006 je potrebné vyhlásiť, že sa vo vzťahu k sporným nehnuteľnostiam správal v dobrej viere ako vlastník a teda bez pochybností sa domnieval, že je ich podielovým spoluvlastníkom. U právneho predchodcu žalovaných teda boli splnené všetky predpoklady pre účinné vydržanie spoluvlastníckych podielov, t.j. v dobrej viere sústavne nepretržite a nerušene po dobu dlhšiu ako 10 rokov užíval tak, že sa dôvodne domnieval, že je ich vlastníkom.

5. Ďalším vyjadrením zo dňa 19.05.2022 žalovaní zastúpení Slovenským pozemkovým fondom žiadali zamietnuť žalobu vzhľadom na vyjadrenie žalobcu 1/, že sporné pozemky neužíva ani neužíval jeho právny predchodca.

6. Na pojednávaniach nariadených na prejednanie veci obe strany zotrvali na svojich písomných návrhoch, pričom žalobcovia majú za to, že súdny spor je jediným nástrojom na odstránenie duplicity vlastníctva a právnej neistoty. Ich právny predchodca nadobudol právo k predmetným nehnuteľnostiam ešte v roku 1992 pričom už vtedy bolo konštatované, že sporné nehnuteľnosti získal od svojich rodičov. Rozhodnutie o prinavrátení nehnuteľnosti právnemu predchodcovi žalobcov v roku 1992 bolo doručované tiež Slovenskému pozemkovému fondu, ktorý sa proti nemu neodvolal. Od rozhodnutia správy katastra v roku 1992 právny predchodca žalobcov nehnuteľnosti nerušene užíval. Zdôraznili, že sporná nehnuteľnosť bola ich právnym predchodcom od roku 1992 dobromyseľne užívaná, čo preukazuje predovšetkým dohoda o užívaní pôdy z roku 1993 a totožná resp. obdobná zmluva z roku 2000. Právny predchodca žalobcov sa po viac ako 10 rokov správal ako vlastník, pričom nemohol mať pochybnosti o vlastníctve sporných nehnuteľností. Predmetné spoluvlastnícke podiely sú spôsobilé vydržania, pričom dobromyseľnosť právneho predchodcu žalobcov bola preukázaná jednak výsluchom W.. Q. ako aj listinnými dôkazmi vykonanými na pojednávaní. Z uvedených dôvodov žalobcovia navrhli žalobu v plnom rozsahu vyhovieť.

7. Zástupkyňa Slovenského pozemkového fondu uviedla, že žalovaní nadobudli vlastnícke tituly na základe výmeru o vlastníctve. Prídelové rozhodnutie je originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníctva v ktorej súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.

zn. 4Cdo/123/2003, ktorý výmer o nadobudnutí vlastníctva pokladá za spôsobilý doklad o vlastníctva nehnuteľnosti pre zápis do katastra nehnuteľnosti. Žalovaní v 1. a v 2. rade teda nadobudli uvedené nehnuteľnosti ešte roku 1949, titulom prídelu. Táto skutočnosť bola následne len deklaratórne potvrdená v konaní ROEP. Podľa názoru žalovaných správny orgán v roku 1992 pochybil, keď vydal pozemky právnenému predchodcovi žalobcov. Nepostupoval vtedy v súlade so zákonom a neskúmal, či sú pozemky vo vlastníctve fyzickej osoby. Týmto spôsobom správny orgán porušil zákon č. 229/1991 Z.z. V uvedenom prípade totiž existovala prekážka vydania pozemkov in natura a správnym postupom mala by právnenému predchodcovi žalobcom poskytnutá finančná náhrada, prípadne náhrada vo forme náhradného pozemku. Vlastnícky titul žalovaných, ktorým bol výmerom priznaný v roku 1949 stále existuje a vlastníctvo im nebolo nikdy odňaté. Zástupkyňa Slovenského pozemkového fondu zároveň predložila nájomnú zmluvu k predmetným nehnuteľnostiam, ktorá však nebola datovaná, avšak oprávňovala na užívanie nehnuteľností od 2016. Nájomné zmluvy na obdobie relevantné pre vydržanie predložiť nemohla, keďže za toto obdobie sa už zmluvy v archíve nenachádzali. Zástupkyňa Slovenského pozemkového fondu zároveň namietla vydržanie nehnuteľností žalobcami, keďže títo užívali odlišné pozemky. Z uvedených dôvodov navrhla zástupkyňa Slovenského pozemkového fondu žalobu zamietnuť.

8. Žalobca na pojednávaní uviedol, že nehnuteľnosti v spornom prípade získal do vlastníctva jeho otec v roku 1992, od tej doby na nehnuteľnostiach hospodáril rodinný známy, resp. jeho rodina. Odkedy je však žalobca v 1. rade v dôchodku, tieto nehnuteľnosti užíva on. K nehnuteľnostiam platí tiež daň z nehnuteľnosti, čo vie tiež preukázať. Až do súčasnosti nehnuteľnostiach hospodári žalobca. Následne žalobca v 1. rade upresnil, že neužíva sporné pozemky ale náhradné pozemky iba o kúsok ďalej. Pôvodne nebolo v roku 1993 možné vydať presne totožné parcely, preto boli vydané parcely nehnuteľností susedných. Nemožnosť bola z technických dôvodov. Išlo o veľkú parcelu, ktorá bola rozdelená medzi viacerých spoluvlastníkov. Čiže v rámci parcely XXX,XXX boli vymierané časti parcely, ktoré rôzni spoluvlastníci užívali. Nebolo sice možné vydať pôvodnú časť užívanú právnymi predchodcami žalobcov, ale išlo o časť stále tejto istej parcely. Na tieto nehnuteľnosti, ktoré boli vymierané v rámci väčšej parcely žalobca v 1. rade tiež žiadal dotáciu, keďže v súčasnosti tieto parcely užíva. Na vymieraní časti parcely užívané právnym predchodcom žalobcu sa jeho otec dohodol s poľnohospodárskym družstvom.

9. Súd na pojednávaní tiež vypočul svedka W.. N. Q., ktorý k veci uviedol, že užíval ornú pôdu o výmere necelé 2 hektáre v katastrálnom území C. L. M.. Túto ornú pôdu vymeralo vtedy existujúce roľnícke družstvo, pričom ide o parcelu vedľa bývalej poľnej cesty po budovu vedľajšej výroby. Túto pôdu si prenajal hneď, ako to bolo možné v roku 1990. Prenájom trval do roku 2004, kedy utrpel vážny pracovný úraz. Následne pôdu odovzdal R. W.. Zmluvu takisto pravidelne každý rok odovzdával na Okresnú poľnohospodársku správu, ktorá bola právnym predchodcom pôdohospodárskej platobnej agentúry. Túto zmluvu mal uzavretú s E. G. ako vlastníkom nehnuteľností, uzatvárať zmluvy so SPF nevidel dôvod. Svedok predstúpil bližšie pričom na rozdeľovacom pláne ukázal parcelu, ktorú obhospodaroval a to parcelu označenú jeho menom a vedľajšiu parcelu označenou menom právnych predchodcov žalobcov.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie vykonaním výsluchu žalobcu v prvom rade a oboznámením listinných dôkazov, a to: žaloba, výpis z listu vlastníctva č. XXX, výpis z listu vlastníctva č. XXX, rozhodnutie Pozemkového úradu Dunajská Streda zo dňa 27.07.1992 č. XXXX/XX-X, oznámenie o duplicitnom vlastníctve zo dňa 22.10.2007, dohoda o nájme pôdy zo dňa 14.01.1993, dohoda o nájme pôdy zo dňa 14.01.2000, výpis katastra nehnuteľností EC, nájomná zmluva č. XXXXX/XXXX-G.-G..XX, zoznam parciel príloha č. 1 k nájomnej zmluve, výpočet, príloha č. 2 k nájomnej zmluve, návrh prídelového plánu, rozhodnutie Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v BA zo dňa 10.08.1999, výzva na zaplatenie príspevku na finančné zabezpečenie nákladov konania o obnove evidencie pozemkov a právnych vzťahov zo dňa 11.07.2006, výpis z pozemkovej knihy - pozemkovo knižná vložka č. X, rozdeľovací plán C. L. M., prídelové rozhodnutie č. G.-X-XXX-XX zo dňa 22.01.1959, výmer vydaný Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v BA podľa § 1 ods. 1 nariadenie č. 104/1946 Sb. SNR vlastníctve pôdy, pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

11. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX pre Okres Dunajská Streda, obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. vyplynulo, že žalobca v prvom rade je podielový spoluvlastník podielu vo výške 1302/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnosti vedenej Odborom katastrálnym Okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. evidovanej na LV č. XXX ako pozemok reg. „E“ KN parc. č. XXX (orná pôda)

o výmere 13 915 m², ktorý žalobca v prvom rade nadobudol titulom osvedčenia o dedičstve XXDXXX/XXXX, K. XX/XXXX.

12. Z totožného listu vlastníctva vyplýva, že žalovaný v prvom rade aj žalovaná v druhom rade sú obaja podielovými spoluvlastníkmi v podiele 651/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnostiach vedených Odborom katastrálnym Okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. evidovaných na LV č. XXX ako pozemok reg. "E" KN parc. č. XXX (orná pôda) o výmere 13 915m². Titulom nadobudnutia vlastníckeho podielu žalobcu bol prídel č. XXXX/XX, X.- XXXX/XX Rozhodnutie D. K. Č.. X/XXXX O..

13. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX pre Okres Dunajská Streda, obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. vyplynulo, že žalovaný v prvom rade a žalovaná v druhom rade sú podieloví spoluvlastníci v podiele vo výške 651/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnostiach vedených Odborom katastrálnym Okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. evidovaných na LV č. XXX ako pozemok reg. "E" KN parc. č. XXX (orná pôda) o výmere 11 243 m² s titulom nadobudnutia prídel č. XXXX/XX X.-XXXX/XX Rozhodnutie D. K. Č.. X/XXXX O..

14. Z totožného listu vlastníctva vyplynulo, že žalobca v druhom rade je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 1302/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnosti vedenej Odborom katastrálnym okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. evidovanej na LV č. XXX ako pozemok reg. „E“ KN parc. č XXX orná pôda o výmere 11 243 m² s titulom nadobudnutia X.- XXXXX/XX osvedčenie o dedičstve XXD XXX/XXXX, K. XX/XXXX.

15. Z pozemkovoknižnej vložky č. X katastrálne územie C. L. M. vyplynulo, že parcela č. XXX druh pozemku roľa v Y. T.Á. o výmere 669 siah a parcela č. XXX, roľa v Y. T. o výmere 1526 siah, bola v podielovom spoluvlastníctve v podiele 567/1680 M. G. a N. G., ktorí spoluvlastníctvo nadobudli titulom kúpy dňa 07.02.1923 a v podiele 84/1680 v spoluvlastníctve M. G. a N. G., ktorí vlastníctvo k tomuto podielu nadobudli takisto titulom kúpy dňa 05.11.1923.

16. Výmerom vydaným Poverením pôdohospodárstva a pozemkovej reformy č. XXXX/XX z 23.05.1949 boli do vlastníctva pridelené D.. I. D. a manž. S. O.. Č. pôdohospodárske nehnuteľnosti v kat. úz. D.. C. o celkovej výmere 1,9791 ha, ktoré boli v prídelovom pláne označené ako vl. č. X, č. parc. XXX, roľa vo výmere 1,0782 ha a vl. č. X, č. parc. XXX, roľa vo výmere 0,9009 ha, ktorých bývalý vlastníkom bol S. G.Á. a manželka N..

17. Rozhodnutím odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva ONV v Dunajskej Strede z 22.01.1959 č. G. -X-XXX-/ bol prídel odňatý I. D. a manželke S. O.. Q., ktorým bol podľa nar. č. 104/45Zb. SNR pridelený pôdohospodársky majetok v kat. úz. obce C. L. M. o výmere 8,1573 ha. Keďže šetrením bolo zistené, že prídelci tento majetok opustili, Odbor pôdohospodárstva a lesného hospodárstva Rady ONV v Dunajskej Strede prídelové rozhodnutie zrušil.

18. Rozhodnutím Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave č. XX. XXX/XX-E. z 10.08.1948 Povereníctvo vyňalo podľa § 1 nar. Sboru povereníkov zo 04.11.1948 č. XX Sb. z konfiškácie pôdohospodársky majetok S. G. ležiaci v kat. úz. Sv. C. L. M. o výmere 5, 7546 ha.

19. Rozhodnutím Pozemkového úradu Dunajská Streda č. XXXX/XX-X z 27.07.1992 bola schválená dohoda o vydaní nehnuteľností, ktorú uzavreli dňa 25.06.1992 oprávnená osoba E. G., L.. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. Č.. XX, syn pôvodných vlastníkov v podiele 1302/1680 od povinnej osoby Poľnohospodárske družstvo C. L. M.. Podľa uzavretej dohody sa oprávneným osobám vydávajú nehnuteľnosti: pozemok v katastrálnom úz. C. L. M. parc. č. XXX, kultúra: roľa, celková výmera 13915 m² v podiele 1302/1680 o výmere 10784 m² a parc. č. XXX/kultúra roľa, s celkovou výmerou 11243 v podiele 1302/1680 o výmere 8713 m².

20. Z rozhodnutia Pozemkového úradu Dunajská Streda č. XXX/XX-X z 25.03.1993 vyplynulo, že Pozemkový úrad schválil urýchlené usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov k pozemkom nachádzajúcich sa v hospodárskom obvode poľnohospodárskeho podniku Poľnohospodárskeho družstva C. L. M. v kat. úz. C. L. M., ktoré sa vykoná podľa zjednodušeného rozdeľovacieho plánu. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že v priebehu konania sa ukázala potreba vyčlenenia pozemkov

pre navrhovateľov i ďalších vlastníkov z dôvodu, že vlastnícky im patriace pozemky nachádzajúce sa v užívaní poľnohospodárskeho podniku sú neprístupné. Z prílohy k rozhodnutiu č. XXX/XX zo dňa 28.05.1993 - rozdeľovací plán vyplynulo, že rozhodnutím bolo schválené aj usporiadanie užívacích pomerov k parc. č. XXX/X- Xa o výmere 1,7397 ha, ktorej vlastníkom bol právny predchodca žalobcov - E. G.. Z kópie z pozemkovej mapy vyplynulo, že parcela registra „C“ XXX/X zahŕňa aj parcely registra „E“ XXX a XXX.

21. Z rozdeľovacieho plánu pre kat. úz. C. L. M. vyplynulo, že na základe rozhodnutia Pozemkového úradu Dunajská Streda č. XXX/XX - X z 25.03.1993 bol právny predchodcovi žalobcov určený pozemok o výmere 1,9497 ha, ktorý mal obhospodarovať.

22. Z dohody o nájme pôdy medzi užívateľom pôdy W.. N. Q., L.. XX.XX.XXXX a právnym predchodcom žalobcov ako vlastníkom pôdy dňa 14.01.1993 vyplynulo, že účastníci uzavreli dohodu o nájme pôdy, ktorou dal právny predchodca žalobcov do prenájmu W.. Q. pôdu, ktorá je v pozemkovej knihe Štát. notárstva v Dunajskej Strede vedené v kat. území C. L. M. vedená vo vložke 1 ako parcela č. XXX,XXX o celkovej výmere 1,94 ha. Prenajímateľ prenechal pôdu nájomcovi do užívania počnúc od 14.11.1992. Dohoda bola uzatvorená na dobu neurčitú a bolo možné vypovedať ju k 01.10. bežného roka s 12 mesačnou výpovednou lehotou. Opätovne bola dohoda o nájme pôdy medzi totožnými účastníkmi k totožnému predmetu nájmu uzavretá dňa 14.01.2000.

23. Výzvou na zaplatenie príspevku na finančné zabezpečenie nákladov konania o obnove evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim v k.ú. C. L. M. bol právny predchodca žalobcov vyzvaný na úhradu príspevku v zmysle zákona č. 180/1995 Z.z. Prílohou bol výpis z návrhu registra obnovej evidencie pozemkov v katastrálnom území C. L. M., podľa ktorého mal do ROEP mali patriť parc. č. XXX, XXX evidované na LV č. XXX, druh pozemku Orná pôda, ktoré mali patriť právnemu predchodcovi žalobcov v spoluvlastníckom podiele 1302/1680 o výmere 10784 m² (parc. XXX) a v spoluvlastníckom podiele 1302/1680 o výmere 8713 m² (parc. XXX). Obe parcely mal právny predchodca žalobcov nadobudnúť titulom J. XX,XX,XX,XX č. XXXX/XX-X-XX/XX.

24. Oznámením - duplicitné vlastníctvo z 22.10.2007 Správa katastra Dunajská Streda oznámila právnemu predchodcovi žalobcov, že v rámci spracovania registra obnovej evidencie pôdy v kat. území C. L. M. sa zistila duplicita vlastníctva na časti pôvodných parciel zapísané v registri nehnuteľností na LV č. XXX. Z vedeného dôvodu bola zapísaná na LV č. XXX poznámka „hodnovernosť údajov katastra o vlastníckom práve bola spochybnená.“.

25. Nájomnou zmluvou č. XXXXX/XXXX-G.-G.,XX prenajímateľ Slovenský pozemkový fond dal do prenájmu nájomcovi spoločnosti C., D..O..M.. pozemky v Okrese Dunajská Streda, v katastrálnych územiach C. L. M. a M. G. o celkovej výmere 23 0387 ha, z čoho 7,6074 ha vo vlastníctve Slovenskej republiky a 15,4313 ha pôdu neznámych vlastníkov, ku ktorej vykonával Slovenský pozemkový fond správu. Zmluva sa uzatvárala na určitý čas od účinnosti zmluvy do 31.10.2028 (čl. W. X.) X. Č. W. M.. X zmluvy tiež vyplynulo, že nájomca užíval so súhlasom prenajímateľa predmet nájmu od 01.01.2016. Zmluva nie je datovaná. Z prílohy č. X k nájomnej zmluve XXXXX/XXXX-G.-G..XX vyplynulo, že predmetom prenájmu nájomcovi C., D..O..M.. bola aj parcela reg. „C“ č. XXX/X, ktorej súčasťou sú aj parcely reg. „E“ XXX a XXX, ktoré sú predmetom tohto konania.

26. Z výsluchu žalobcu v 1. rade vyplynulo, že nehnuteľnosti v spornom prípade získal do vlastníctva jeho otec v roku 1992, od tej doby na nehnuteľnostiach hospodáril rodinný známy, resp. jeho rodina. Odkedy je však žalobca v 1. rade v dôchodku, tieto nehnuteľnosti užíva on. K nehnuteľnostiam platí tiež daň z nehnuteľnosti. Pôvodne nebolo v roku 1993 možné vydať presne totožné parcely, preto boli vydané parcely nehnuteľností susedných. Nemožnosť bola z technických dôvodov. Išlo o veľkú parcelu, ktorá bola rozdelená medzi viacerých spoluvlastníkov. Čiže v rámci väčšej parcely boli vymierané časti parcely, ktoré rôzni spoluvlastníci užívali. Nebolo síce možné vydať pôvodnú časť užívanú právnymi predchodcami žalobcov, ale išlo o časť stále tejto istej parcely. Na tieto nehnuteľnosti, ktoré boli vymierané v rámci väčšej parcely žalobca v 1. rade tiež žiadal dotáciu, keďže v súčasnosti tieto parcely užíva. Na vymieraní časti parcely užívané právnym predchodcom žalobcu sa jeho otec dohodol s poľnohospodárskym družstvom.

27. Súd na pojednávaní tiež vypočul svedka W.. N. Q., ktorý k veci uviedol, že užíval ornú pôdu o výmere necelé 2 hektáre v katastrálnom území C. L. M.. Túto ornú pôdu vymeralo vtedy existujúce roľnícke družstvo, pričom ide o parcelu vedľa bývalej poľnej cesty po budovu vedľajšej výroby. Túto pôdu si prenajal hneď, ako to bolo možné v roku 1990. Prenájom trval do roku 2004, kedy utrpel vážny pracovný úraz. Následne pôdu odovzdal R. W.. Zmluvu takisto pravidelne každý rok odovzdával na Okresnú poľnohospodársku správu, ktorá bola právnym predchodcom pôdohospodárskej platobnej agentúry. Túto zmluvu mal uzavretú s E. G. ako vlastníkom nehnuteľností, uzatvárať zmluvy so SPF nevidel dôvod. Svedok predstúpil bližšie pričom na rozdeľovacom pláne ukázal parcelu, ktorú obhospodaroval a to parcelu označenú jeho menom a vedľajšiu parcelu označenou menom právnych predchodcov žalobcov.

28. Podľa § 154 Občianskeho zákonníka

(1) Oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutel'nosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

(2) Takto nemožno nadobudnúť vlastníctvo k veciam, ktoré nemôžu byť predmetom vlastníctva, alebo k veciam, ktoré môžu byť len vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb (§ 125).

(3) Do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

(4) Pre začiatok a trvanie doby podľa odseku 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

29. Podľa § 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku účinnému ku dňu 27.07.1992 (ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.)

(1) Zákon sa vzťahuje na

a) pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí,¹⁾ a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom aj na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond,²⁾ (ďalej len „pôda“),

b) obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, včítane zastavaných pozemkov,

c) obytné a hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu, včítane zastavaných pozemkov,

d) iný poľnohospodársky majetok uvedený v § 20.

(2) Zákon upravuje práva a povinnosti vlastníkov, pôvodných vlastníkov, užívateľov a nájomcov pôdy, ako aj pôsobnosť štátu pri úprave vlastníckych a užívacích práv k pozemkom.

(3) Pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, spravujú sa právne vzťahy k majetku uvedenému v odseku 1 osobitnými predpismi.

30. Podľa § 4 zákona č.229/1991 Zb.

(1) Oprávnenou osobou je štátny občan Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorý má trvalý pobyt na jej území a ktorého pôda, budovy a stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti prešli na štát alebo na iné právnické osoby v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 6 ods. 1.

(2) Ak osoba, ktorej nehnuteľnosť prešla v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v § 6 zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami, pokiaľ sú štátnymi občanmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a majú trvalý pobyt na jej území, fyzické osoby v tomto poradí:

a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený pri dedičskom konaní, ktorý nadobudol celé dedičstvo,

b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol vlastníctvo, ale iba v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti nehnuteľnosti, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený iba k tejto časti nehnuteľnosti,

c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,

d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,

e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými jeho deti.

(3) V prípadoch uvedených v § 6 ods. 1 písm. j) sú oprávnenými osobami osoby tam uvedené; ustanovenia odseku 2 písm. c) až e) platia obdobne.

31. Podľa § 5 zákona č. 229/1991 Zb

(1) Povinnými osobami sú štát alebo právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona nehnuteľnosť držia, s výnimkou

a) podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou a obchodných spoločností, ktorých spoločníkmi alebo účastníkmi sú výhradne fyzické osoby. Táto výnimka neplatí, ak ide o veci nadobudnuté od právnických osôb po 1. októbri 1990,

b) cudzích štátov.

(2) Osobou, ktorá nehnuteľnosť podľa odseku 1 drží, sa rozumie:

a) právnická osoba, ktorá mala ku dňu účinnosti tohto zákona k nehnuteľnosti vo vlastníctve Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českej republiky alebo Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo trvalého užívania,

b) pri ostatných nehnuteľnostiach ich vlastník.

(3) Povinná osoba je povinná s nehnuteľnosťami až do ich vydania oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára, odo dňa účinnosti tohto zákona nemôže tieto veci, ich súčasti a príslušenstvo previesť do vlastníctva iného. Také právne úkony sú neplatné. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva ustanovením § 28 nedotknuté.

32. Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 229/1991 Zb.

(1) Oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku

a) výroku o prepadnutí majetku, prepadnutí veci alebo zhabaní veci v trestnom konaní, prípadne v trestnom konaní správnom podľa prvých predpisov, ak bol výrok zrušený podľa osobitných predpisov,5)

b) odňatia bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme,

c) postupu podľa § 453a Občianskeho zákonníka alebo podľa § 287a zákona č. 87/1950 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení zákona č. 67/1952 Zb.,

d) odňatia bez náhrady postupom podľa zákona SNR č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov,

e) odňatia bez náhrady postupom podľa zákona SNR č. 2/1958 Zb. SNR o úprave pomerov a obhospodarovaní spoločne užívaných lesov bývalých urbarialistov, komposesorátov a podobných útvarov,

f) vyhlásenia a zmluvy o postúpení pohľadávok pre prípad vystaňovania (tzv. renunciačné vyhlásenie),

g) toho, že občan zdržiavajúci sa v cudzine nehnuteľnosť zanechal na území republiky alebo ktorého majetok prešiel na štát podľa zákona č. 183/1950 Zb. o majetku zanechanom na území Československej republiky osobami, ktoré optovali pre Zväz sovietskych socialistických republík a presídlili na jeho územie,

h) zmluvy o darovaní nehnuteľností uzavretej darcom v tiesni,

- i) dražobného konania uskutočneného na úhradu pohľadávky štátu,
- j) súdneho rozhodnutia, ktorým sa vyhlásila za neplatnú zmluva o prevode majetku, ktorou občan pred odchodom do cudziny previedol vec na iného, ak dôvodom neplatnosti bolo opustenie republiky, prípadne uznanie takejto zmluvy účastníkmi za neplatnú; v takom prípade je oprávnenou osobou nadobúdateľ podľa uvedenej zmluvy, a to aj pokiaľ táto zmluva nenadobudla účinnosť,
- k) kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok,
- l) odmietnutia dedičstva v dedičskom konaní urobeného v tiesni,
- m) vyvlastnenia za náhradu, pokiaľ nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila účelu, na ktorý bola vyvlastnená,
- n) vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady,
- o) znárodnenia vykonaného v rozpore s vtedy platnými zákonnými predpismi alebo bez vyplatenia náhrady,
- p) prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu,
- r) politickej perzekúcie⁶⁾ alebo postupu porušujúceho všeobecne uznávané ľudské práva a slobody,⁷⁾
- s) odovzdania do vlastníctva družstva podľa osobitných predpisov,⁸⁾
- t) prikázania do užívania právnickej osoby na základe zákona č. 55/1947 Zb. o pomoci roľníkom pri uskutočňovaní poľnohospodárskeho výrobného plánu, alebo vládneho nariadenia č. 50/1955 Zb. o niektorých opatreniach na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby,
- u) prevodu na štát spoločne užívaných singulárnych lesov a lesných družstiev na území Českej republiky, pokiaľ členmi družstva boli výlučne fyzické osoby.

(2) Obdobne sa postupuje aj v prípadoch, keď fyzickým osobám vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov.⁹⁾ Za osoby, ktorým vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov,⁹⁾ treba považovať na účely tohto zákona aj štátnych občanov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorí majú trvalý pobyt na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a ktorým sa skonfiškoval poľnohospodársky majetok a neboli odsúdené podľa osobitných predpisov.^{9a)} Pokiaľ tento majetok bol už pred rozhodným obdobím pridelený v rámci predpisov o pozemkových reformách, rieši sa nárok týchto oprávnených osôb podľa § 12.

33. Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 229/1991 Zb. Nárok uplatní oprávnená osoba na pozemkovom úrade a zároveň vyzve povinnú osobu na vydanie nehnuteľnosti. Povinná osoba uzavrie s oprávnenou osobou do 60 dní od podania výzvy dohodu o vydaní nehnuteľnosti. Dohoda podlieha schváleniu pozemkovým úradom formou rozhodnutia vydaného v správnom konaní.

34. Podľa § 22 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. Ak medzi doterajším užívateľom a vlastníkom poľnohospodárskeho pozemku nedošlo k inej dohode, vznikne dňom účinnosti tohto zákona alebo dňom, keď bol pozemok podľa druhej časti tohto zákona vydaný, medzi nimi nájomný vzťah, ktorý možno vypovedať k 1. októbru bežného roka. Výpovedná lehota je jeden rok, pokiaľ sa nedohodne inak; v prípade že pozemok je pre vlastníka neprístupný, nemôže výpovedná lehota skončiť skôr, než sa vykonajú pozemkové úpravy. V prípade, že oprávnenej osobe sa majú vydať tiež budovy a stavby alebo poskytnúť náhrady podľa tohto zákona, nemôže výpovedná lehota pri výpovedi danej nájomcom skončiť skôr, než tieto nároky vyporiada. V roku 1991 a 1992 môžu vlastníci na vykonávanie poľnohospodárskej výroby vypovedať nájomný vzťah k 1. októbru 1991 alebo k 1. októbru 1992 výpovedňou doručenou najneskôr do jedného mesiaca pred týmto dňom.

35. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. v znení účinnom od 01.01.1993 Na návrh vlastníkov alebo oprávnených osôb, ktorým boli vydané pozemky podľa osobitných predpisov, 12) a ktorí požiadali o vyčlenenie svojich pozemkov užívaných poľnohospodárskym podnikom podľa osobitných predpisov, 13) pozemkový úrad nariadi urýchlené usporiadanie vlastníckych a užívacích pomerov na čas do schválenia projektu pozemkových úprav, ak ide o neprístupné pozemky alebo ak je to potrebné z iných dôvodov. O urýchlenom usporiadaní vlastníckych a užívacích pomerov sa vyhotoví zjednodušený rozdeľovací plán spolu s plánom opatrení potrebných na umožnenie hospodárenia v novom usporiadaní pozemkov. Ak nie je možné z hospodárskych dôvodov vyčleniť vlastníkovi pozemky, ktoré sú v jeho vlastníctve, pridelia sa mu iné pozemky do bezplatného náhradného užívania. Tieto pozemky nie sú vyňaté z pozemkových úprav podľa predchádzajúcich ustanovení. Odvolanie proti rozhodnutiu podľa tohto odseku nemá odkladný účinok. Ustanovenia predchádzajúcich oddielov sa použijú primerane.

36. Poznámka 12 k § 15 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb. odkazuje na druhú časť zákona č. 229/1991 Zb. a poznámka č. 13 odkazuje na § 22 ods. 1, ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb.

37. Podľa § 23 nariadenia č. 104/45 Zb. SNR, Prídelca je povinný na pridelenom majetku hospodáriť so starostlivosťou riadneho hospodára. Ak prídelca nehospodári so starostlivosťou riadneho hospodára, môže mu Povereníctvo Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu do 10 rokov odo dňa ujatia sa držby po vypočutí miestnej organizácie Jednotného sväzu slovenských roľníkov a okresného národného výboru pridelený majetok odňať a prideliť ho inej podľa tohto nariadenia kvalifikovanej osobe, o ktorej možno odôvodnene predpokladať, že bude na ňom riadne hospodáriť.

38. Predmetom sporu je pozitívne ako aj negatívne určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, pričom žalovaní zastúpení Slovenským pozemkovým fondom namietali naliehavý právny záujem žalobcov na predmetnom určení, poukazujúc na skutočnosť, že v stave duplicitného vlastníctva sú nehnuteľnosti už od roku 2006.

39. Existenciu naliehavého právneho záujmu musí v konaní preukázať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať v čase, kedy bol rozsudok súdu vyhlásený. Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, bráni zaoberať sa s vecou v jej merite. Vo všeobecnosti platí, že naliehavý právny záujem je daný predovšetkým tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo kde by bez tohto určenia sa stalo právne postavenie žalobcu neistým. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 118/2008 z 10.12.2009)

40. Žalobcovia podali žalobu jednak na pozitívne určenie existencie ich vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam ako aj na negatívne určenie neexistencie vlastníckeho práva žalovaných k sporným nehnuteľnostiam.

41. Pokiaľ ide o pozitívne určenie vlastníctva žalobcov k sporným nehnuteľnostiam, v tejto časti dospel súd k záveru o neexistencii naliehavého právneho záujmu na určení vlastníctva. Žalobca v prvom rade je v súčasnosti v katastri nehnuteľností evidovaným vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 1302/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnosti vedenej Odborom katastrálnym Okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. evidovanej na LV č. XXX ako pozemok reg. „C“ KN parc. č. XXX (orná pôda) o výmere 13 915 m². Žalobca v druhom rade je v súčasnosti v katastri nehnuteľností evidovaným vlastníkom spoluvlastníckeho podielu vo výške 1302/1680-ín v pomere k celku na nehnuteľnosti vedenej Odborom katastrálnym okresného úradu Dunajská Streda, pre obec C. L. M., kat. úz. C. L. M. evidovanej na LV č. XXX ako pozemok reg. „C“ KN parc. č. XXX (orná pôda) o výmere 11 243 m². Žalobcom v prvom a druhom rade teda už svedčí zákonná fikcia existencie zákonného práva vyplývajúca z ustanovenia § 70 ods. 1, 2 zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv, a teda ich postavenie v právnom vzťahu k predmetnému spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnosti vyplýva priamo zo zákona. Už z tohto právneho dôvodu nemôžu mať žalobcovia naliehavý právny záujem na požadovanom pozitívnom určení, pretože ním by sa v konečnom dôsledku len deklaroval existujúci právny vzťah.

42. Súd preto žalobu v tejto časti zamietol.

43. Pokiaľ ide o negatívne určenie neexistencie vlastníckeho práva žalovaných v prvom a druhom rade, v tejto časti naopak súd dospel k záveru o danosti naliehavého právneho záujmu.

44. I keď v prípadoch určovacích žalôb týkajúcich sa vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je naliehavý právny záujem spravidla daný potrebou zosúladenia skutočného stavu so zápisom vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, a teda zapísania (či obnovenia zápisu) vlastníckeho práva žalobcu na základe pozitívnej určovacej žaloby, v okolnostiach konkrétnej veci môže byť daný aj v prípade negatívnej určovacej žaloby, ak sa ňou má odstrániť stav právnej neistoty už zapísaného vlastníckeho práva žalobcu. Ide najmä o situáciu, aká nastala aj v danej veci, t. j. ak je vlastnícke právo zapísaného vlastníka spochybnené duplicitným zápisom vlastníckeho práva i v prospech iného subjektu. Na základe negatívnej určovacej žaloby, pokiaľ by jej bolo vyhovené, by bolo možné dosiahnuť opravu zápisu evidovaných údajov o vlastníkovi, a teda odstránenie duplicity (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. mája 2018 sp. zn. 6 Cdo 15/2017). K námietke žalovaných zastúpených Slovenským pozemkovým fondom týkajúcej sa trvania duplicitného zápisu vlastníctva súd uvádza, že zákon neurčuje prekluzívnu lehotu na podanie určovacej žaloby, preto je dĺžka trvania duplicity pre existenciu právneho záujmu žalobcov vo veci irelevantná.

45. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že starí rodičia žalobcov v 1. a 2. rade S. G.D. a N. G. boli podielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností, ktoré podiely nadobudli titulom kúpy. Následne boli právnym predchodcom žalobcov uvedené nehnuteľnosti skonfiškované a výmerom Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy č. XXXX/XX z 23.05.1949 pridelené do vlastníctva žalovaným v 1 a 2. rade. Rozhodnutím povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy bol však pôdohospodársky majetok S. G. a N. G. vyňatý z konfiškácie a rozhodnutím odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva ONV v Dunajskej Strede z 22.01.1959 č. G. -X-XXX-/. J. pridel žalovaným v prvom a druhom rade odňatý. Roku 1992 právny predchodca žalobcov ako syn pôvodných majiteľov uzavrel s povinnou osobou Poľnohospodárske družstvo C. L. M. dohodu o vydaní nehnuteľností, ktorá bola schválená rozhodnutím Pozemkového úradu Dunajská Streda č. XXXX/XX-X z 27.07.1992.

46. Keďže však odňatí prídely bolo podľa § 23 nariadenia č. 104/1945 Zb. SNR oprávnené rozhodovať len Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, v prípade rozhodnutia ONV v Dunajskej Strede z 22.01.1959 č. G.K. -X-XXX-/. o odňatí prídely ide o nulitný právny akt, právne účinky z neho teda nenastávajú. Totožný právny názor vyplýva tiež z judikatúry, napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/157/2007 zo 14.10.2008, z rozsudkov Krajského súdu v Nitre sp. zn. 19Sp/7/2011, 19 Sp/60/2014 atď.

47. Právnomu predchodcovi žalobcov teda boli rozhodnutím Pozemkového úradu Dunajská Streda z 27.07.1992 vydané sporné nehnuteľnosti napriek skutočnosti, že vlastnícke právo žalovaných v prvom a druhom rade nezaniklo. Z tohto dôvodu Slovenský pozemkový fond ako zástupca žalovaných namietol nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcami.

48. Žalobcovia v konaní však tvrdili tiež nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním.

49. Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, musia byť splnené zároveň tieto zákonné predpoklady: a/ nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b/ nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, c/ spôsobilý predmet vydržania.

50. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Rozlišujúcim znakom medzi držbou oprávnenou a neoprávnenou je teda dobromyseľnosť, resp. nedobromyseľnosť držiteľa, pričom otázku dobromyseľnosti je potrebné posudzovať „so zreteľom na všetky okolnosti“. Súdna prax je jednotná v tom, že posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť, ako vnútorný psychický stav, je potrebné objektivizovať s prihliadnutím na všetky okolnosti, za ktorých došlo k faktickému nakladaniu s vecou, resp. vykonávaniu práva pre seba. Z týchto okolností potom možno usúdiť, či držiteľ mohol, alebo nemohol rozpoznať, že mu vec alebo právo skutočne patrí. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú aj okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva (právneho

titulu), teda tzv. uchopenia sa držby. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva.

51. V dobrej viere je teda držiteľ, ktorý sa domnieva, že mu držaná vec alebo vykonávané právo patrí, aj keď v skutočnosti tomu tak nie je. Držiteľ je teda ohľadom existencie svojho práva v omyle, ktorý sa môže vzťahovať k právnym skutočnostiam, k osobám alebo k právnej úprave. Základom oprávnenej držby je teda ospravedlniteľný omyl. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci postupoval s obvyklou opatrnosťou, ktorú možno so zreteľom k okolnostiam konkrétneho prípadu požadovať. O ospravedlniteľný omyl naopak nejde vtedy, ak mýliaca sa osoba z nedbalosti nevyužila možnosť overiť si skutočnosti rozhodujúce pre uskutočnenie právneho úkonu. Omyl vychádzajúci z nevedomosti jednoznačne formulovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v dobe, kedy sa držiteľ držby ujíma (právny omyl), ospravedlniteľný nie je.

52. V prejednávanej veci je zrejmé, že sporné nehnuteľnosti sú spôsobilým predmetom vydržania.

53. Ďalšou podmienkou vydržania je oprávnenosť držby, vychádzajúca z okolností týkajúcich sa právneho titulu nadobudnutia práva k spornej veci. V prejednávanej veci bolo právnym titulom nadobudnutia práva rozhodnutie Pozemkového úradu Dunajská Streda č. XXXX/XX-X z 27.07.1992, ktorým bola schválená dohoda o vydaní nehnuteľnosti podľa zákona č. 2229/1991 Z. medzi Poľnohospodárskym družstvom C. L. M. ako povinnou osobou a právnym predchodcom žalobcov ako oprávnenou osobou.

54. Vzhľadom na nulitu rozhodnutia odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva ONV v Dunajskej Strede z 22.01.1959 č. G. -X-XXX-/, ktorým bol prídel odňatý I. D. a manželke S. O. Q., nezaniklo vlastnícke právo žalovaných v prvom a druhom rade k sporným nehnuteľnostiam a teda tieto ku dňu vydania neboli vo vlastníctve povinných osôb podľa § 5 zákona č. 229/1991 Zb.

55. V právnom štáte, akým je tiež Slovenská republika však platí prezumpcia správnosti správnych aktov. Právny predchodca žalobcov, vzhľadom na skutočnosť, že správny orgán - Pozemkový úrad Dunajská Streda schválil jeho dohodu s Poľnohospodárskym družstvom C. L. M., nemal dôvod spochybňovať správnosť a zákonnosť uvedeného rozhodnutia. Keďže žalobca teda pri ujatí sa držby vychádzal z rozhodnutia správneho orgánu, jeho dobromyseľnosť je podľa názoru súdu prvej inštancie daná.

56. Samotná držba sporných nehnuteľností bola Slovenským pozemkovým fondom spochybnená, a to jednak vzhľadom na vyjadrenie žalobcu v prvom rade, že ich otec obhospodaroval pozemky v blízkosti pôvodnej parcely a tiež z dôvodu, že podľa žalovaných sporné pozemky v skutočnosti obhospodaroval iný subjekt na základe nájomnej zmluvy so Slovenským pozemkovým fondom.

57. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaných o obhospodarovaní pôdy iným subjektom, títo na preukázanie svojich tvrdení do konania predložili nájomnú zmluvu medzi Slovenským pozemkovým fondom a spoločnosťou C., ktorá je nedatovaná, z jej obsahu však vyplynulo, že užívanie nehnuteľností malo začať roku 2016, teda v čase pre posúdenie podmienok vydržania už irelevantnom. Pre posúdenie splnenia zákonných podmienok vydržania je relevantné obdobie od 27.07.1992 do 27.07.2002. K uvedenému obdobiu žalovaní zastúpení Slovenským pozemkovým fondom nepredložili žiadne dôkazy, ktorá skutočnosť bola odôvodnená uplynutím archivačnej doby a následnou skartáciou zmlúv. Žalovaní teda neunesli dôkazné bremeno čo do preukázania svojich tvrdení ohľadne držby sporných pozemkov.

58. Iné prerušenie vydržacej lehoty žalovaní nenamietali.

59. Naopak, žalobcovia tvrdili, že ich právny predchodca a následne oni sami vykonávali vlastnícke práva, so spornými nehnuteľnosťami nakladali ako s vlastnými. Ihneď po ich vydaní ich právny predchodca dal do nájmu rodinnému známemu W. Q., čo bolo preukázané jednak dvomi nájomnými zmluvami (z roku 1992 a roku 2000), ako aj výpoveďami žalobcu v prvom rade a svedka W. Q. Z uvedených dôkazných prostriedkov mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcov prenechal nehnuteľnosti, ktoré sú v pozemkovej knihe Štát. notárstva v Dunajskej Strede vedené v kat. území C. L. M. vedená vo vložke X ako parcela č. XXX,XXX o celkovej výmere 1,94 ha, do užívania nájomcovi - W. Q. počnúc od 14.11.1992. Totožnú nájomnú zmluvu uzatvorili totožní účastníci tiež v roku 2000. Vo

výpovedi W.. Q. uviedol, že si prenajímal pôdu od otca žalobcov, pričom túto ornú pôdu vymeralo vtedy existujúce roľnícke družstvo. Túto pôdu si prenajímal hneď, ako to bolo možné, prenájom trval do roku 2004, kedy utrpel vážny pracovný úraz a pôdu odovzdal tretej osobe. Zmluvu svedok pravidelne každý rok odovzdával na Okresnú poľnohospodársku správu, ktorá bola právnym predchodcom pôdohospodárskej platobnej agentúry. Z uvedených vykonaných dôkazov mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcov neprerušene držal vydané nehnuteľnosti najmenej do 27.07.1992, t.j. od schválenia dohody o vydaní nehnuteľnosti minimálne do roku 2006, kedy došlo k zápisu duplicitného vlastníctva na základe rozhodnutia o ROEP. Počas tohto obdobia vykonával vlastnícke práva tým, že prenechal pôdu v nájme. Z uvedeného teda vyplynulo, že 10 ročná vydržacia lehota držby bola v spornom prípade právnym predchodcom žalobcov dodržaná.

60. Žalovaní namietali skutočnosť, že užívané nehnuteľnosti nie sú totožné s pôvodnými parcelami. K vymeraniu a vydaniu predmetných nehnuteľností však došlo na základe rozhodnutia podľa § 15 ods. 2 zákona č. 330/1991 Zb, keďže v čase rozhodnutia o vydaní boli sporné pozemky vo svojich pôvodných hraniciach nedostupné. O urýchlennom usporiadaní vlastníckych a užívacích pomerov rozhodol Pozemkový úrad v Dunajskej Stredě, pričom právny predchodca žalobcov akceptoval rozhodnutie štátneho orgánu a ujal sa držby jemu vydaných nehnuteľností tak, ako to vyplývalo z rozdeľovacieho plánu vyhotoveného na základe rozhodnutia Pozemkového úradu Dunajská Streda č. XXX/XX-X z 25.03.1993. Urýchlenným usporiadaním vlastníckych a užívacích pomerov bolo možné za určitých okolností upraviť iba pomery vlastníkov pôdy v danom obvode, pričom vymerané pozemky zodpovedali práve sporným pozemkom parc. č. XXX a XXX. Žiadnym iným spôsobom nebolo možné nadobudnúť užívanie parc. č. XXX a XXX, než na základe predmetného rozhodnutia štátneho orgánu. Pôvodné parcely totiž boli nedostupné, inak by nebolo ku konaniu podľa § 15 zákona 330/1991 Zb. došlo.

61. Právny predchodca žalobcov sa teda ujal držby sporných nehnuteľností tak, ako boli tieto vymedzené rozhodnutím správneho orgánu - Pozemkového úradu Dunajská Streda č. XXX/XX-X z 25.03.1993 v spojení s rozdeľovacím plánom, túto nepretržite počas viac ako 10 rokov vykonával v dobrej viere, že je vlastníkom sporných nehnuteľností.

62. Na základe uvedených skutočností teda súd prvej inštancie dospel k záveru, že právny predchodca žalobcov nadobudol sporné nehnuteľnosti vydržaním, čo je originárny spôsob nadobudnutia práva, čím zaniklo vlastnícke právo žalovaných v 1. a 2. rade. Na základe zániku vlastníckeho práva žalovaných v 1. a 2. rade súd vyhovel žalobe v časti určenia neexistencie vlastníckeho práva žalovaných v 1. a 2. rade.

63. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. O nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Keďže žalobcovia v 1. a 2. rade boli procesne úspešní v časti určenia neexistencie vlastníckeho práva žalovaných v 1. a 2. rade k sporným nehnuteľnostiam, a zároveň procesne neúspešní v časti pozitívneho určenia ich vlastníckeho práva, teda boli v rovnakých častiach petitu úspešní ako aj neúspešní, súd žiadnej zo strán nárok na náhradu trov nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).